

HOUT WERELD

JAARGANG 74 | NR. 7 | 28 MEI 2021

HET VAKBLAD VOOR DE HOUTBRANCHE

Thema Ramen, deuren en kozijnen:
Gevolgen Wkb nog onduidelijk

B-hout basis voor composiet

In Bedrijf: TimmerSelekt Groep

<< Helwig Timmerfabriek in Geleen installeerde vorig jaar een tweede BMH Windowmaster.

Tekst: John van Tiggele

>> Project van Stam & Landman met 47 woningen in Utrecht.

WKB NOG ONDUIDELIJK

De producent van ramen, deuren en kozijnen kijkt niet vreemd op van nieuwe wet- en regelgeving. Regelmatig worden eisen aangescherpt of moeten de gevelelementen voldoen aan nieuwe normen. Ook dit jaar is het weer raak.

Brand- en vluchtveiligheidseisen in gebouwen worden per 1 juli aangescherpt en januari 2022 wordt de Wet Kwaliteitsborging stapsgewijs ingevoerd. Daarbij staat ook nog eens de beschikbaarheid van de grondstof onder druk en stijgen de prijzen. Hoe gaat de timmerindustrie deze uitdagingen te lijf?

den meer plaats op administratief niveau." Ook over de nieuw brand- en rookwerendheidseisen die per 1 juli ingaan is hij bondig: "Bij de strengere brandveiligheidseisen in gebouwen liggen ook weer kansen voor ons. Wij plaatsen bij de binnendeuren en kozijnen al heel lang op de bouw ook de binnenbeglazing en in het werk hangen wij de deuren af. Wij leveren een totaalpakket zodat we zeker weten dat we aan de brandveiligheidseisen voldoen."

KOMO VOLDOENDE?

Over de Wet Kwaliteitsborging die per 1 januari 2022 stapsgewijs wordt ingevoerd, klinkt hij wat minder zeker: "Voor het productieproces zal er niets veranderen, maar wanneer wij afgelakte kozijnen leveren met een drogelaagdikte van 150 mu en glas met een U-waarde van 1.1 of 0.8 kan een bewoner straks om een rapport vragen waarin die gegevens staan. >>

KWALITEITSBORGER ZOEKENDE

Houtindustrie Stam & Landman in Heerhugowaard is in 38 jaar uitgegroeid tot specialist in kozijnen en gevelelementen. Kort geleden werd het bedrijf overgenomen door de Koninklijke BAM groep. Over de overname is directeur Gjalt Roo kort: "Bij de productie merken we er weinig van. De veranderingen vin-

<< Kegro produceert de deuren in een eigen fabriek, waar vorig jaar een gerobotiseerde productielijn is geïnstalleerd.

<< Productie bij Helwig Timmerfabriek.

<< Project van BAM in Amsterdam met kozijnen van Stam & Landman.

Dit betekent voor ons allemaal extra administratieve handelingen. Je kunt dan verwijzen naar het KOMO-atteest, maar is dan alles wel goed gemonteerd? Ik weet niet hoe die discussie gaat lopen en in hoeverre een KOMO-certificaat alles dekt.”

Met een voorbeeld geeft Gjalt Roo aan hoe het bedrijf zich tot in detail voorbereidt: “Voor een plug in een kozijn, waaraan een Frans balkon gemonteerd kan worden, moesten we onlangs voor de kwaliteitsborging beantwoorden wat de uittrekkende waarde van die plug was. We heb-

en veel timmerfabrikanten zullen proberen zoveel mogelijk de montage in eigen hand te houden. Ook bij Helwig Timmerfabriek in Geleen bereiden ze zich voor. Vorig jaar werd een tweede BMH Windowmaster geïnstalleerd en met deze hypermoderne machines levert Helwig diverse gevelelementen die als halfproduct, maar ook volledig als eindproduct (concept IV) geleverd kunnen worden. Inmiddels doet de timmerfabriek meer dan alleen leveren en de Wet Kwaliteitsborging zorgt voor een extra impuls.

Bob Helwig: “Het Bouwbesluit, KOMO en KVT zorgen ervoor dat de kwaliteitsborging in onze branche al heel goed gedocumenteerd is, met interne én externe controles. Toch komen er met de Wet Kwaliteitsborging wel een heleboel vaagheden op ons af. Wat het in de praktijk precies betekent, weten we nog niet. Ik zie het ook wel als een kans om een grotere rol op de bouwplaats te kunnen spelen bij processen die we nu niet in eigen hand hebben. Op de bouw gebeurt er van alles aan ons product waar we geen grip op hebben en geen controle op hebben. Door hier ook een proactieve rol in te nemen met onder andere kwaliteitscontroles, kunnen we grote stappen maken voor de kwaliteit van ons totaalproduct. Het zit niet in de Wet Kwaliteitsborging, want die kijkt naar het product, maar we zien wel een kans meer de rol in te vullen die de aannemer van ons verwacht.”

ADMINISTRATIEF

Victor Vos, commercieel directeur van TimmerSelekt Doornenbal en Holland

Houtwerk, onderschrijft de mening van zijn collega's: “Onze kozijnen zijn allemaal KOMO-gecertificeerd. Zowel Doornenbal als Holland Houtwerk is aangesloten bij de NBvT. Wij leveren dus onder garantie en zijn Hout100%. Dus ja, het heeft wel degelijk impact, maar zoals wij het zien is het een puur administratief verhaal. De ontwikkelingen gaan door en WKB is eigenlijk een vervolg hierop, evenals bijvoorbeeld het materialenpaspoort.”

STEEDS HOGERE KWALITEITSEISEN

TC Kozijnen, BENG, TOjuli, NTA 8800, NPR, WKB, en wellicht ook nog het materialenpaspoort, wordt de timmerfabrikant niet doodmoe van telkens weer een nieuwe afkorting met nieuwe eisen? Daar kijkt Gjalt Roo van Stam en Landman toch anders naar. Hij denkt dat het de innovatie ten goede komt en noemt als voorbeeld de introductie van de BENG-eisen: “Een van de BENG-eisen is dat de isolatiewaarden van de kozijnen hoger worden. Datzelfde zie je met luchtdichting. Een paar jaar geleden was 0,63 standaard en nu heb je al werken waarbij 0,25 of 0,20 de eis is. Dan moet je als fabrikant zorgen dat de luchtdichting van de kozijnen beter is.”

Al die eisen die er inmiddels aan de kozijnen worden gesteld, dwingen tot innovatie, ziet ook Victor Vos: “De geschiedenis leert dat innovatie altijd belangrijk is geweest bij Doornenbal. Ik spreek namens beide bedrijven, Holland Houtwerk en TimmerSelekt Doornenbal, als ik zeg dat wij altijd waar mogelijk onze producten zullen verbeteren.”

SCHAARSTE OP DE HOUTMARKT EN STIJGENDE PRIJZEN

ben de leverancier van de pluggen gebeld, maar die wist het niet. Die had wel waarden voor kalkzandsteen en voor beton, maar niet voor hout. Die beste man is hier geweest en we hebben een vijftal pluggen in een balk geboord, en een trekproef uitgevoerd. Vervolgens is daar een rapportje van gemaakt. Mijn indruk is dat ook de kwaliteitsborger hierin zoekende is.”

GROTERE ROL OP DE BOUWPLAATS

Het opstellen van een offerte zal van de fabrikant en leverancier van de kozijnen nog meer tijd en zoekwerk vergen

<< >> Brand-
test van Kegro.

MEER EEN ENGINEERINGS- BUREAU

Bob Helwig merkt op dat door de steeds hogere kwaliteitseisen die er gesteld worden en nieuwe normen die van kracht worden, de timmerfabriek niet meer alleen een plek is waar de productie plaatsvindt. "Helwig Timmerfabriek is niet meer een productiebedrijf met een commerciële afdeling waar de kozijnen verkocht worden, maar inmiddels meer een engineeringbureau. We krijgen een plan van een aannemer en we moeten dan de oplossingen bedenken, controles uitvoeren en optimaliseren. De stap is gezet naar 3D tekenen en BIM. Het is inmiddels ook een grote kracht van Timmerfabriek Helwig dat we dit kunnen. Overigens van veel grote timmerfabrieken."

De WKB dwingt Helwig om de controlesystemen in het bedrijf onder de loep te nemen. Bob Helwig plaatst daar wel een kanttekening bij. "Wij zijn altijd aan het kijken naar de optimalisatie van onze producten", benadrukt hij: "Op dit moment worden we geconfronteerd met een stijgende houtprijs. Dit dwingt ons om te kijken naar andere houtsoorten en betere detailleringen. Het is een doorlopend proces."

MEEBEWEGEN

Waar de fabrikanten van ramen, deuren en kozijnen op dit moment mee worden geconfronteerd, zijn de schaarste op de houtmarkt en de stijgende prijzen. Bij Stam en Landman merken ze nog weinig van de slechte beschikbaarheid van kozijnenhout. Directeur Gjalt Roo:

"Onze productie komt niet in gevaar. Wij hebben het voordeel dat we veel uitvoeringen hetzelfde maken. We zitten bewust niet in de utiliteitsbouw, want met name de afwijkende maten zijn erg lastig beschikbaar. De prijzen gaan wel fors omhoog. Voor de lopende werken kunnen we de verhoogde prijzen niet doorberekenen. Voor nieuwe werken moeten we wel de nieuwe prijzen hanteleren."

Maar commercieel directeur van Holland Houtwerk en TimmerSelekt Doornenbal Victor Vos ziet de slechte beschikbaarheid en de hoge houtprijzen wel als een dringend probleem: "Het is lastig en welke kant het op gaat, is koffiedik kijken. Maar wat wij op dit moment berekend krijgen vanuit de import is niet leuk. Wanneer die prijzen moeten worden doorberekend aan de klant is dat een serieus probleem. Het betreft niet alleen het kozijnenhout, maar ook Noord-Europees vuren en grenen voor kapconstructies. Die prijzen zijn bijna verdubbeld."

FSC OF PEFC

De schaarste aan hout merken ze bij Timmerfabriek Helwig voornamelijk in het vuren en grenen. Dat moet vaak FSC-gecertificeerd zijn en dat is lastig te krijgen. Bob Helwig: "Vaak is PEFC wel beschikbaar. Beide zijn bewezen goed, maar wanneer FSC wordt gevraagd, moeten wij daaraan voldoen. Gelukkig zijn wij ook STIP gecertificeerd; hierin zijn zowel FSC als PEFC te combineren."

De oplopende houtprijs ziet Bob Helwig als een gegeven: "Op het moment

dat wij een deal hebben gesloten is het aan ons om eraan te voldoen. Met lopende offertes of grote vertragingen moeten wij natuurlijk meebewegen met de houtprijs. Met een aantal partners hebben we jaarafspraken gemaakt en verder is het ondernemersrisico. Het is ook de service die we onze klanten bieden. Soms zit het mee en nu even tegen."

SLIMMER ONTWIKKELEN

Per 1 juli worden de eisen voor brand- en vluchtveiligheid in gebouwen verder aangescherpt. Inspelend op deze eisen brengt deurenspecialist Kegro uit Groesbeek het doorontwikkelde BW-concept op de markt. Het betreft een brand- en rookwerende deur die aan de nieuwe eisen van 30 en 60 minuten brandwerendheid voldoet. Kegro was al langer bezig met de ontwikkeling van een nieuwe serie brand- en rookwerende deuren. Commercieel directeur Marco van den Hoven licht dit toe: "We hebben een vrij diep assortiment met brandwerende elementen. Dat wilde we slimmer ontwikkelen omdat er nieuwe technieken zijn bijgekomen. Dit plus de wet- en regelgeving die eraan komt, bracht ons ertoe om het hele traject opnieuw te ontwikkelen en een nieuwe lijn neer te zetten."

Kegro produceert de deuren in een eigen fabriek en daar werd vorig jaar een gerobotiseerde productielijn geïnstalleerd die inmiddels in gebruik is genomen. Marco van den Hoven: "De reacties vanuit de markt zijn zeer positief. Dat komt ook omdat de timmerfabriek het voor-

>>

>> Project met brandwerende deuren van Kegro.

deel ziet van een slanker kozijn dat kan worden toegepast, en ze kunnen meelifen op ons certificaat." De Kegro deur is getest in diverse afmetingen in deur/kozijn-combinaties met zij- en bovenlichten waarbij alle brandwerende voorzieningen zijn opgenomen in de deur. Dit betekent dat de brandwerende Kegro deur kan worden toegepast in en standaard KVT-kozijn met een sponning van 17 mm.

RENOVATIEMARKT

Voor de renovatiemarkt is het concept zo ontwikkeld dat bestaande kozijnen met een sponning van 15 mm kunnen blijven zitten. Marco van den Hoven: "We hebben een test uitgevoerd met een naaldhoutkozijn van 500 kilo de kuub of meer en een sponning van 15 mm. De combinatie voldoet nog steeds aan de eisen." Om aan de gestelde eisen te voldoen is het van

groot belang dat de brandwerende deur naadloos aansluit op het kozijn. Kegro geeft er dan ook de voorkeur aan de montage en het afhangen van de deur in eigen hand te houden. Van den Hoven: "Het liefst plaatsen we de deuren zelf nadat we een digitale meting van het bestaande kozijn hebben gedaan. Het komt vaak voor dat een kozijn 1 à 2 mm uit de haak staat en dat is voor een deur veel."

ONGEKENDE VRIJHEID

Het ontwerp van de woning is steeds vaker onderscheidend en een (voor)deur maakt onderdeel uit van die trend. Standaardafmetingen zie je dan ook steeds minder bevestigt Marco van den Hoven: "Met een aantal partners van ons hebben we wel wat standaarden gedefinieerd omdat die vaker voorkomen, maar meestal werken wij projectgericht. De afmetingen kunnen variëren van 231,5 cm - de vrije doorgang voor de nieuwbouw - tot de ongekende ontwerpvrijheid van de architect. Kegro heeft massieve deuren en vlakke deuren en de keuze is zeer ruim. Vlakke deuren zijn samengestelde deuren. Die bestaan uit randhout, een brandwerende vulling en dekplaten. In elke situatie waar een brandveilige deur gewenst is, kunnen wij een deur leveren." <<

>> Kegro kan voor elke situatie een brandveilige deur leveren.

